

ROK 2012

V roku 2012 si pripomíname nasledujúce historické výročia a udalosti, ktoré nemajú presné dátumové určenie:

1502 – narodil sa Peter Perényi, podľa Bonfiniho podania prvý stúpenec Reformácie spomedzi uhorských magnátov, zakladateľ reformačnej školy v Blatnom Potoku, mecén kníhtlače, autor a prekladateľ náboženskej literatúry (510. výročie)

1512 – narodil sa František Thurzo, magnát, cirkevný hodnostár, čelný predstaviteľ Uhorskej komory, oravský dedičný župan, zakladateľ oravsko-bytčianskej vetvy rodu, pán Oravy, Lietavy, Bytče a Hričova, šríteľ a podporovateľ Reformácie, mecén vdov, sirôt a študentov (500. výročie).

1512 – predĺženie platnosti Kompaktát, základnej náboženskej dohody medzi katolíkmí a kališníkmí v Českom kráľovstve, na večné časy (500. výročie).

1522 – prvé správy o študentoch zo Slovenska vo Wittenbergu, Martin Ciriak (Ziriakus) je prvým známym poslucháčom z územia Uhorska u Martina Luthera (490. výročie).

1522 – uhorský snem na podnet Štefana Verböcziho prijal prvé zákony proti šíreniu kacírskych kníh (490. výročie).

1522 – v Spišskom Podhradí sa narodil Gašpar Pilz, dvorný kazateľ hornouhorskeho hlavného kapitána Jána Ruebera, predstaviteľ filipizmu a kryptokalvinizmu na východnom Slovensku (490. výročie).

1527 – v Bánovciach n. Bebravou bolo založené prvé evanjelické gymnázium na Slovensku (485. výročie).

1527 – Uhorsko v dôsledku obvinení z podnecovania baníckej vzbury v mestách na strednom Slovensku opustil Konrád Cordatus, blízky spolupracovník a priateľ Martina Luthera, zapisovateľ jeho *Rečí pri stole*, kazateľ na kráľovskom dvore v Budíne (485. výročie).

1527 - švédsky *riksdag* súhlasil s rozhodnutím Gustava I. Vasu o konfiškácii cirkevných majetkov, nadobudnutých po roku 1454, vydal vyhlásenie o nutnosti kázania čistého slova Božieho po celej krajine, jedna z prvých udalostí Reformácie vo Švédsku (roku 1530 bolo vyhlásené prijatie augsburskej konfesie v celej krajine) – (485. výročie).

1537 – Christian III. s podporou kodaňského snemu vyhlásil oficiálne prijatie evanjelického vierovyznania v Dánsku a Nórsku, biskupi, ktorí odmietli konvertovať na novú vieru, boli zbavení úradu (475. výročie).

1537 – v Rakove sa narodil Matej Rakovský, pedagóg, básnik, rektor školy v Kutnej Hore, humanistický vzdelanec, člen Hodějovského krúžku v Prahe (zomrel v Jihlave 19. 10. 1562) – (475. a 450. výročie).

1547 – František Nyári a Peter Bakič usadili na svojich západoslovenských majetkoch anabaptistov (habánov) vyhnaných z Moravy (465. výročie).

1552 – revízia Knihy modlitieb (*Book of Common Prayer*), najvýznamnejšia, zákonom sankcionovaná úprava anglikánskej agendy zásluhou reformátora Thomasa Cranmera (460. výročie).

1557 – na Hrochoti sa narodil Izák Abrahamides, prvý superintendent stolíc Bratislavskej, Nitrianskej a Tekovskej so sídlom v Bojniciach, zvolený na Žilinskej synode roku 1610 (455. výročie).

1562 – prvé vydanie Augsburského vyznania (Augustany) na Slovensku od Štefana Trebnického (450. výročie).

1562 – v Ivančiciach pri Brne bola založená tajná tlačiareň Jednoty bratskej, neskôr sa jej sídlom stali Kralice na panstve Jana zo Žerotína. V rokoch 1564 a 1568 tu vyšla tlačou Nová zmluva v preklade bratského biskupa Jana Blahoslava, ktorá sa neskôr stala súčasťou Kralickej Biblie (450. výročie).

1562 – Ferdinand I. nepotvrdil výsledok voľby utrakvistického konzistória a spochybnil legitimitu českých stavov v tejto záležitosti, významný rekatolizačný medzník v českých krajinách (450. výročie).

1567 – Maximilián II. zrušil pod nátlakom evanjelikov a. v. záväznú prax potvrdzovania bazilejských Kompaktát na územiach Koruny českej, ale nechcel pristúpiť na uzákonenie slobodného vyznávania akejkoľvek novej konfesie (445. výročie).

1567 – v Ružomberku sa narodil Ján Kalinka, autor latinskej poézie, pedagóg a evanjelický kňaz, autor stratenej kroniky o historických udalostiach na strednom Slovensku na prelome 16. a 17. storočia (445. výročie).

1567 – vo Veľkej sa narodil Anton Topertzer, evanjelický kňaz, senior, kronikár cirkevných dejín Spiša (445. výročie).

1572 – v Levoči sa narodil Štefan Xylander (Holtzmann), evanjelický kňaz, senior bratstva 24 spišských miest, superintendent, obranca práv evanjelikov na Spiši a Šariši, redaktor dokumentov synody v Spišskom Podhradí, autor náboženských spisov a latinskej poézie (440. výročie).

1577 – nemeckí teológovia napísali Formulu svornosti, poslednú z vieroučných kníh evanjelickej a. v. cirkvi, tlačou vyšla r. 1580 (435. výročie)

1577 – pravdepodobne t. r. v Banskej Štiavnici zomrel Pavol Rubigall, žiak F. Melanchtona, diplomat v habsburských službách, banský podnikateľ, účastník bojov s Turkami, banský komisár, humanistický básnik a vzdelanec, autor prvej cestopisnej skladby v slovenskej literatúre (435. výročie)

1587 – v Bardejove sa narodil Martin Wagner, evanjelický kňaz, senior a superintendent piatich východoslovenských slobodných kráľovských miest, autor významnej, všeobecne používanej agendy (425. výročie).

1597 – v Banskej Bystrici sa narodil Ján Lochman, evanjelický kňaz, náboženský spisovateľ, autor duchovných veršov a pohrebnej kázne za J. Tranovským (415. výročie).

1612 – v Bardejove vyšiel Katechizmus Dr. M. Luthera v preklade Eliáša Lániho, Samuela Melika a Izáka Abrahamidesa (400. výročie).

1612 – zomrel Tobiáš Závorka Lipenský, moravský a český evanjelický kazateľ, autor *Pravidla služebností církevních* (1607), českej agendy používanej i na Slovensku (405. výročie) a kancionálu *Písně chval Božských* (1602), predchodcu *Cithary sanctorum* (410. výročie) – (400. výročie úmrtia).

1612 – vo Vinosadoch sa narodil Ján Weber, lekár a lekárnik v Prešove a jeho richtár, autor medicínskej spisby, jeden z iniciátorov založenia evanjelického kolégia, osobný lekár palatína Františka Wesselényiho a Márie Széchyovej, po odhalení sprisahania kvôli záchrane života konvertoval na katolícku vieru, čo mu jeho súčasníci neodpustili (400. výročie).

1617 – v Senici zomrel Juraj Schmidelius - Kováčik, evanjelický kňaz, autor prvej známej postily slovenského pôvodu (1598 – 1607), zachovanej v rukopise (395. výročie).

1632 – v Ružomberku sa pravdepodobne v tomto roku narodil Krištof Parschitius, pedagóg, básnik, autor filozofických, teologických, historických, astronomických a hospodársko – topografických prác, náboženský exulant (380. výročie).

1637 – v Mošovciach zomrel Ján Duchoň, pedagóg, filozof, reprezentant reformačného humanizmu, vo svojej pedagogickej činnosti uplatňoval moderné zásady v duchu blízkom tézam J. A. Komenského a jeho predchodcov (375. výročie).

1647 – uhorský snem v Bratislave uzákonil podmienky lineckého mieru, uznal a potvrdil podmienky náboženskej slobody v duchu *Viedenského mieru* (1606) a zákonných článkov z r. 1608, pričom slobodné vyznávanie viery rozšíril aj na poddaných a vojakov, po prvýkrát boli ako samostatný stav zákonom uznaní evanjelici augsburského vyznania. Snem im priznal nárok na vrátenie 90 skonfiškovaných kostolov. Išlo o najširšie uznanie náboženských práv, ktoré prekonalí až články povstaleckého sečianskeho snemu a rákocziovská inštrukcia z r. 1705 (365. výročie).

1647 – v Spišskej Teplici sa narodil Jeremiáš Pilárik, pedagóg, náboženský spisovateľ, spoluvydavateľ nemeckých duchovných piesní (365. výročie).

1647 – v Matejovciach sa narodil Štefan Pilárik najml., evanjelický kňaz, superintendent, náboženský spisovateľ, autor príležitostnej poézie, náboženských dišpút, nábožensko-vzdelávacej prózy (365. výročie).

1652 – v Diviakoch sa narodil Matej Palumbini, rektor školy v Mošovciach, lekár, autor teologicko – filozofických a medicínskych spisov (360. výročie).

1657 – v Trenčíne zomrel Jonáš Hodík, evanjelický kňaz, senior, pedagóg, filozof, teológ a homiletik, podporovateľ českých náboženských exulantov (355. výročie).

1657 – v Spišskom Podhradí zomrel Ján Šimbracký, hudobný skladateľ, organista ev. a. v. cirkevného zboru v Spišskom podhradí, autor duchovných koncertov a polyfónnych motiet, významný predstaviteľ slovenskej hudby obdobia baroka (355. výročie).

1667 – v Pezinku sa narodil Ján Kupecký, maliar, jeden z najvýznamnejších predstaviteľov výtvarného umenia obdobia baroka v strednej Európe, vynikajúci portrétista (345. výročie)

1667 – v Senici sa narodil Ján Orel, učiteľ, autor ďakovných piesní a modlitieb, zostavovateľ *Senického kancionála* (345. výročie).

1672 – v Žiline sa narodil Ján Fischer - Piscatoris, evanjelický kňaz, jazykovedec, autor spisu o pôvode a oprávnenosti slovenského jazyka, vydaného vo Wittenbergu r. 1697 (340. výročie).

1672 – v Banskej Štiavnici sa narodil Ján Windisel, evanjelický kňaz, senior, rektor evanjelického lýcea v Levoči, autor príležitostnej latinskej poézie a prírodovedec (340. výročie).

1682 – v Považskej Bystrici sa narodil Samuel Ondrejček – Pellionis, pedagóg, pietista, spolupracovník M. Bela (330. výročie).

1687 – uhorský snem v Bratislave radikálne obmedzil náboženské slobody evanjelikov, zákonom bola kodifikovaná zásada *koho panstvo, toho náboženstvo*, ktorá legitimizovala násilnú rekatolizáciu, náboženský život neurodzených evanjelikov bol podriadený supremácii rímskokatolíckej cirkvi a existencia artikulárnych miest bola ponechaná v platnosti len nateraz, v závislosti od vôle panovníka (325. výročie).

1687 – vo Vroclavi zomrel Jób Trusius (Hlobík), evanjelický kňaz a barokový básnik (narodil sa okolo r. 1622 v Ružomberku) – (325. výročie.)

1697 – v Berlíne zomrel Daniel Klesch, evanjelický kňaz, náboženský exulant, senior a superintendent v nemeckom Heldrangene (315. výročie).

1702 – zomrel Eliáš Augustíni, evanjelický kňaz, náboženský spisovateľ, autor náboženských dišpút a latinskej poézie, rektor škôl v Mošovciach a Ilave, posledne farár slovenského cirkevného zboru v Banskej Štiavnici (310. výročie).

1702 – pravdepodobne toho roku zomrel **Daniel Absolon**, tajomník a kancelár Imricha Thökölyho, predtým v službách sedmohradského kniežaťa Michala Apaffyho diplomat, právnik, po roku 1688 cisársky komisár v Sedmohradsku (310. výročie).

1707 – v **Modre sa narodil Samuel Viliam Serpilius**, evanjelický kňaz, autor teologických a historických prác (zomrel r. 1762 v Bratislave) – (305. a 250. výročie).

1707 – v **Spišskej Novej Vsi sa narodil Gottfried Schwartz**, rektor v Levoči, profesor teológie a senior v Rintelene, cirkevný historik (305. výročie).

1717 – **postavený artikulárny kostol v Kežmarku vo svojej súčasnej podobe** na mieste predchádzajúceho z r. 1687 – 88. Staviteľom architektonického skvostu bol Juraj Müttermann z Popradu a na stavbu kostola prispeli finančnými darmi aj evanjelici zo severnej Európy. V r. 1872 sa začala výstavba unikátneho Nového evanjelického kostola podľa projektu architekta Teofila Hansena, inšpirovaného arabskými a židovskými vzormi – (295. a 140. výročie).

1717 – **konfirmácia po prvýkrát ako verejný bohoslužobný akt**, bratislavský nemecký kostol, 27. 3.

1722 – v **Halle vyšlo vydanie Kralickej Biblie** podľa poslednej českej edície z roku 1613, zredigované Matejom Belom a Danielom Krmanom ml. – **prvá Hallská Biblia**. V podmienkach náboženskej perzekúcie predstavoval tento vydavateľský čin neoceniteľný dar pre evanjelických veriacich na Slovensku, v Čechách, na Morave a v Sliezske (290. výročie).

1722 – **dolnozemskí slovenskí evanjelici sa začali sťahovať do Sarvaša** (290. výročie).

1722 – v **Kameňanoch zomrel Ján Major**, evanjelický kňaz, autor príležitostnej a duchovnej poézie, správca školy v Banskej Bystrici (290. výročie).

1722 – v **Kameňanoch sa narodil Ján Major**, evanjelický kňaz, rektor evanjelického gymnázia v Kežmarku, autor cirkevnohistorických prác (290. výročie).

1742 – v **Paludzi sa narodil Daniel Barányi**, evanjelický kňaz, pedagóg a autor duchovnej poézie (270. výročie).

1747 – **slovenskí evanjelici z Bekešskej Čaby a Sarvaša sa usadili v Aradskej a Temešskej stolici** (265. výročie).

1752 – v **Lipsku bola vydaná prvá známa konfirmačná príručka z územia dnešného Slovenska**, dielo kremnického farára Michala Kleina v nemeckom jazyku (260. výročie).

1752 – pravdepodobne toho roku sa vo Važci narodil **Pavol Michalko**, slovenský pedagóg a osvietenecký spisovateľ, autor prvej slovenskej učebnice fyziky (260. výročie).

1752 – v **Lovinobani sa narodil Ján Kuzmány**, evanjelický kňaz, senior, profesor Evanjelického lýcea v Banskej Štiavnici (260. výročie).

1752 – v Kráľovej Lehote sa narodil Martin Lehoczky, evanjelický kňaz, senior, autor duchovných piesní a modlitieb (zomrel v Toporci 15. 4. 1817) – (260. s 195. výročie).

1762 – na Vyšnej Boci zomrel Pavol Rebery, evanjelický kňaz, bádateľ geografických a prírodných zvláštností Nízkych Tatier, autor prvého opisu masívu Ohnišťa a ďalších troch jaskýň, historicko-geografickej práce o Banskej Boci, spolupracovník Mateja Bela (250. výročie).

1777 – postavený dnešný Malý kostol v Bratislave, slúžiaci na bohoslužobné účely nemeckých evanjelikov (jeho predchodcom bola drevená modlitebňa z r. 1682) – (235. a 330. výročie).

1777 – hnutie evanjelikov na Valašsku, vyvolané falošnými, zámerne šírenými správami o vydaní tolerančného patentu. Vyšetrovanie a prenasledovanie tých, ktorí sa prihlásili ku svojej viere, viedlo k nepokojom, ktoré vyvrcholili vojenským zásahom v Růžďke na Vsetínskom panstve na sviatok sv. Trojice. Strelba si vyžiadala štyri životy, množstvo ďalších evanjelikov bolo počas celého priebehu vyšetrovania uväznených, odvedených na vojenskú službu alebo do baní (235. výročie).

1787 – vyšla tlačou prvá prešporská Biblia, ktorú podľa hallskej Biblie z roku 1766 redakčne pripravil pezinský farár Michal Semian a vytlačil bratislavský kníhtlačiar František August Patzek. Bola to prvá evanjelická Biblia vytlačená na území Slovenska (225. výročie).

1787 – založenie slovenského ev. a. v. cirkevného zboru v Pešti (225. výročie).

1787 – na seniorálnom konvente v Klenovci bol založený Spolok evanjelických a. v. učiteľov malohontských, najstaršia regionálna organizácia evanjelických učiteľov na Slovensku (225. výročie).

1787 – v Nemcovciach sa narodil Anton Ľudovít Munyay, evanjelický kňaz, profesor teológie a rektor kolégia v Prešove, iniciátor založenia *Slovenskej homiletickej spoločnosti* pri prešovskom kolégiu (225. výročie).

1792 – vyšla tlačou Nová zmluva s komentárom v preklade Juraja Mileca (220. výročie).

1802 - Napoleon Bonaparte zákonom kodifikoval tzv. uznané vierovyznania, o. i. aj francúzskych kalvínov a evanjelikov, cirkvi sa stali verejnými inštitúciami pod kontrolou štátu, protestantským veriacim sa dostalo zrovnoprávnenia a uznania ich náboženskej slobody poprvýkrát od zrušenia *Nantského ediktu* r. 1685 (210. výročie).

1802 – v Sarvaši vyšla tlačou prvá slovenská konfirmačná príručka od Daniela Brocka *Summa učení náboženství křesťanského*, napísaná v biblickej češtine (210. výročie).

1802 – založenie nižšieho evanjelického gymnázia v Poľnom Berinčoku (Mezőberenyi), neskôr presťahovaného do Sarvaša (210. výročie).

1807 – v Prešove zomrel Samuel Nicolai, evanjelický kňaz, superintendent, iniciátor základiny na podporu vdov po farároch a učiteľoch (205. výročie).

1812 – v Bratislave bol založený Ústav milovníkov Biblie, prvá biblická spoločnosť v strednej Európe, založená z iniciatívy profesorov bratislavského evanjelického lýcea (200. výročie).

1822 – vznik nižšieho seniorálneho gymnázia v dolnozemskej Novom Vrbase (190. výročie).

1832 – na evanjelickom kolégiu v Prešove vznikol študentský krúžok Slovenská spoločnosť, zameraný na literatúru, jazykovedu a národnovýchovnú prácu (180. výročie).

1832 – v Prešove zomrel Andrej Mayer, profesor a rektor prešovského kolégia, zakladateľ cheroogerontikonu, svojpomocného ústavu pre penzionovaných evanjelických učiteľov v Prešove (1827), autor príležitostných prejavov a kázni (180. výročie).

1842 – v Pešti, tlačou J. M. Trattnera a Š. Károlyiho, vyšlo prvé vydanie Zpěvníka evanjelického (170. výročie).

1842 – v Prešove sa narodil Gustáv Adolf Scholtz, evanjelický kňaz, biskup Banského dištriktu, redaktor Protestáns Népkönyvtár (170. výročie).

1847 – v Kőszegu vyšla tlačou slovenská Biblia, jej editorom bol farár Gottlieb Wimmer, ktorý ju nechal vytlačiť u Jozefa Reicharda (165. výročie).

1847 – bol založený Vdovsko-sirotský penzijný a podporovací dištriktuálny ústav zadunajský, prvá ustanovizeň zameraná na podporu pozostalých vdov a sirôt po evanjelických farároch a učiteľoch (165. výročie).

1852 – v Revúcej sa narodil Andrej Bartal, evanjelický kňaz, konsenior, prekladateľ a autor náboženskej literatúry (160. výročie).

1852 – v Budapešti zomrel Andrej Dierner (Dürner), rodák zo Strážok, pedagóg, právnik, autor cirkevných dejín protestantského Uhorska (160. výročie).

1857 – založenie evanjelického gymnázia v Bekešskej Čabe (155. výročie).

1857 – v Čáčove sa narodil Pavol Gašpar, hudobný pedagóg (155. výročie).

1862 – z iniciatívy A. H. Škultétyho a Š. M. Daxnera vzniklo evanjelické patronátne gymnázium v Revúcej, jediná úplná slovenská stredná škola v Uhorsku (150. výročie).

1862 – zanikli Ewangielické cirkevní noviny, prvé slovenské evanjelické periodikum, založené Jozefom Podhradským a Jánom Szeberíny (150. výročie).

1867 – založené nižšie slovenské evanjelické patronátne gymnázium v Martine (145. výročie)

1867 – zanikla Prešporská patentálna superintendencia (145. výročie).

1882 – osamostatnením sa teologických ročníkov evanjelického lýcea vznikla Teologická akadémia v Bratislave, predchodca VŠT ECAV, SEBF a súčasnej Evanjelickej teologickej fakulty UK, jej prvým dekanom sa stal Samuel Csecsetka, odborník na cirkevné právo a cirkevný historik, pamätné dátumy 7. 5. a 22. 9. (130. výročie).

1882 – generálny konvent vyhlásil panslavizmus za kanonický priestupok (130. výročie).

1887 – Jur Janoška začal vydávať *Cirkevné listy*, nadväzujúc na staršiu hurbanovskú tradíciu (125. výročie).

1892 – v Mahoney City, USA, vznikla *Slovenská evanjelická jednota*, svojpomocný podporný a vnútromisijný spolok amerických krajanov (120. výročie).

1892 – v Žehni sa narodil Július Hajdu, evanjelický kňaz, senior, profesor evanjelického kolégia v Prešove, na základe jeho iniciatívy sa r. 1931 do Prešova presťahoval biskupský úrad Východného dištriktu ECAV (zomrel v Prešove r. 1947) – (120. a 65. výročie.)

1897 – v Kostolných Moravciach sa narodil Július Batel, hudobný skladateľ, hymnológ, pedagóg, kantor, editor Chorvátovej Veľkej partitúry, vydanéj r. 1936 (115. výročie).

1902 – vznik *Všeobecnej evanjelickej slovenskej nezmeneného augsburského vyznania cirkvi v Amerike (Missourskej synody)* – 110. Výročie.

1907 – v Novom Meste pod Šiatrom zomrel Móric Karol Gratz, farár v Gelnici a Koložvári, senior, redaktor cirkevných časopisov (105. výročie).

1907 – v Trnenci pod Holíči sa narodil Pavel Horniak, evanjelický kňaz, cirkevný historik, editor Kvačalových *Dejín Reformácie na Slovensku* (105. výročie).

1907 – v Bratislave zomrel Ladislav Strompf, profesor Teologickej akadémie, filozof, redaktor (105. výročie).

1907 – na základe daru Jána Mocka vznikla v Liptovskom Mikuláši *Tranovského knižnica*, ktorej súčasťou bola i kolekcia starých tlačených i rukopisných kancionálov (105. výročie).

1912 – vo Veličnej sa narodil Ondrej Šimek, evanjelický kňaz, účastník SNP, zakladateľ tatranských a podtatranských cirkevných zborov ECAV, iniciátor obrodného procesu v cirkvi r. 1968 (100. výročie).

1912 – v Novom Meste nad Váhom sa narodil Alexander Šimovec, evanjelický kňaz, misijný farár vo Francúzsku a Belgicku (100. výročie).

1917 – založenie evanjelického sirotínca v Liptovskom Mikuláši (95. výročie).

1922 – tlačou vyšla cirkevná agenda zostavená Martinom Milošom Braxatorisom (90. výročie).

1922 – v USA zomrel Pavel Jamárik, evanjelický kňaz a funkcionár *Slovenskej ligy* (90. výročie).

1927 – založenie Sväzu evanjelických cirkví v ČSR, ktorého prvým predsedom bol biskup Samuel Zoch (85. výročie).

1927 – vznikol Sväz evanjelických ženských spolkov na Slovensku, pri zrode tejto iniciatívy stál cirkevný zbor v Brezovej n. Bradlom, ktorého myšlienku podporili aj biskupské úrady (85. výročie).

1927 – v Bratislave bol založený Kuzmányho kruh evanjelických akademikov, spolok evanjelických vysokoškolských študentov, iniciátorom bol Samuel Štefan Osuský, prvým predsedom Branislav Varsík, neskôr jeden z najvýznamnejších slovenských historikov (85. výročie).

1927 – Deutscher evangelischer Pfarrerverein a. B. in der Slowakei sa ako samostatný celok pripojil k Spolku ev. a. v. kňazov (85. výročie).

1927 – vznikol Spolok žien evanjelických farárov na Slovensku, vnútromisijná organizácia manželiek ev. a. v. duchovných, ktorého iniciátormi boli biskup Západného dištriktu Samuel Zoch a jeho manželka Mária (85. výročie).

1932 – prijatie ústavy Slovenskej evanjelicko-kresťanskej a. v. cirkvi v kráľovstve Juhoslávia (80. výročie).

1932 – Ľudovít Šenšel vydal v Tranosciu Prídavok nábožných piesní v slovenskom jazyku (80. výročie).

1932 – v Hrnčiarскеj Vsi sa narodila Zlatica Oravcová, evanjelická farárka a poetka (80. výročie).

1937 – v Békešskej Čabe sa narodil Pavel Kolárovský, evanjelický kňaz, profesor cirkevných dejín SEBF v Bratislave (75. výročie).

1937 – Generálny konvent ECAV v Žiline prijal *Štatút o rečových menšinách*, ktorý rozšíril práva národnostných menšín v evanjelickej a. v. cirkvi (75. výročie).

1937 – v Bratislave začal vychádzať mesačník *Služba*, časopis *Štúrovej evanjelickej spoločnosti* (75. výročie).

1942 – Tranoscius vydal autorizovaný slovenský preklad *Novej zmluvy*, ktorý bol dielom V. P. Čobrdu, S. Š. Osuského, J. Adamiša, L. Šenšela, O. Škrovinu, J. Beblavého a J. Jamnického (70. výročie)

1942 – vznik akcie *Evanjelictvo svojej mládeži*, dobrovoľnej dane na pomoc chudobným študentom, iniciovanej generálnym presbyterstvom (70. výročie).

1942 – *Štúrova evanjelická spoločnosť* vydala v Tranosciu pri príležitosti 100. Výročia *Sborník Zpěvníka evangelického 1842 – 1942*, jeho zostavovateľom bol Ján Oberuč (70. výročie).

1942 – v Chorvátsku vznikla *Slovenská evanjelická a. v. cirkev* (70. výročie).

1942 – vznikol druhý slovenský ev. a. v. cirkevný zbor apoštola Pavla v Toronte (70. výročie).

1942 – v Budapešti zomrel *Ľudovít Draskóczy*, profesor praktickej teológie v Prešove a Budapešti (70. výročie).

1947 – vo švédskom Lunde bol založený *Svetový luteránsky zväz* (65. výročie).

1947 – v Banskej Štiavnici založená *Kantorsko-katechetická škola* (65. výročie).

1947 – v Tranosciu vyšiel druhý zväzok publikácie *Služba národu* od S. Š. Osuského, vydaný nákladom *Štúrovej evanjelickej spoločnosti*. Kniha mapovala postoje, osudy a obete ECAV počas rokov II. svetovej vojny (65. výročie).

1952 – GBÚ ECAV sa presťahoval do Modry (60. výročie).

1952 – vyšiel slovenský preklad *Žalmov* (60. výročie).

1957 – v Modre bola založená *Kresťanská mierová konferencia*, na jej vzniku sa podieľali pedagógovia SEBF a Komenského evanjelickej bohosloveckej fakulty v Prahe, zástupcovia SECAV, Českobratskej cirkvi evanjelickej a Reformovanej kresťanskej cirkvi (55. výročie).

1967 – slovenskí evanjelickí vystaňovalci z Juhoslávie založili *Cirkev Krista Pána* v austrálskom Lavertone (45. výročie).

1972 – vydanie *Pohrebnej agendy v slovenskom jazyku* (40. výročie).

1972 – v Bratislave zomrel Emil Makovický, evanjelický kňaz, člen redakčnej rady *Cirkevných listov*, publicista, autor cirkevnej spisby právnej a historickej povahy, predseda seniorálnej súdnej stolice Gemerského seniorátu (40. výročie).

1992 – vydavateľstvo Tranoscius vydalo Symbolické knihy v preklade Ota Víznera (20. výročie)

1992 – vydaním Evanjelického spevníka sa skončil proces poslovenčenia služieb Božích v ECAV (20. výročie).

1992 – zrovnoprávnenie cirkevného a civilného sobáša, odstránený právny stav z r. 1950 (20. výročie).

1992 – v dôsledku politického vývoja vznikla Ekumenická rada cirkvi v Slovenskej republike (20. výročie).

1992 – vznikla Evanjelická aliancia, združenie cirkevných zborov, hnutí i jednotlivcov, založené v rámci aliančného modlitebného týždňa, ktorého členmi sa stali kresťania zo siedmich slovenských cirkví, hlásiac sa k reformačnému dedičstvu (20. výročie).

1992 – v Tatranskej Lomnici bolo založené Spoločenstvo evanjelickej mládeže, občianske združenie s celoslovenskou pôsobnosťou (20. výročie).

1997 – Tranoscius vydal zborník *Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry* (15. výročie).

1997 – vznikla edícia *Acta Collegii Evanjelici Prešovensis* ako výsledok iniciatívy historickej sekcie Kolégia evanjelickej inteligencie východného Slovenska (15. výročie).

2002 – v tlači vyšiel Evanjelický funebrál (10. výročie)

Zostavil Karol Dzurik do Tranovského evanjelického kalendára na rok 2012. Tranoscius, Liptovský Mikuláš 2011.